

**ARKUSZ MONITOROWANIA
REALIZACJI PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA
OGÓLNEGO DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
w r. sz. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015
I ETAP EDUKACYJNY**

Należy zaznaczyć **X** zakres treści zrealizowanych w danym roku szkolnym. Następnie arkusz należy podpisać i dostarczyć do sekretariatu w terminie 7 dni po zakończeniu roku szkolnego.

**INFORMACJA O ZREALIZOWANYCH TREŚCIACH PROGRAMOWYCH W
BRZMIENIU OKREŚLONYM W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ
EDUKACJA Wczesnoszkolna**

Rok szkolny klasa I
wychowawca (edukacja wczesnoszkolna)
język angielski/język. niemiecki

Uczeń kończący klasę I

Treści nauczania i umiejętności wymagania szczegółowe na koniec klasy I szkoły podstawowej	zrealizowano	zrealizowano częściowo	nie zrealizowano
1. Edukacja polonistyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego w zakresie wypowiadania się. Dbłość o kulturę języka. Początkowa nauka czytania i pisanie. Kształtowanie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych.			
1) w zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka: <ul style="list-style-type: none"> a) obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują; komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, b) w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno c) uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą; 			
2) w zakresie umiejętności czytania i pisanie: <ul style="list-style-type: none"> a) rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy, b) zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty, c) pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii), d) posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie, 			

<p>e) interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy), w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela,</p> <p>f) korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych) pod kierunkiem nauczyciela;</p>			
<p>3) w zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:</p> <p>a) uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,</p> <p>b) rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,</p> <p>c) odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.</p>			
2. Język obcy nowożytny. Wspomaganie dzieci w porozumiewaniu się z osobami, które mówią innym językiem.			
1) rozumie proste polecenia i właściwie na nie reaguje;			
2) nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;			
3) recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego;			
4) rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami;			
3. Edukacja muzyczna. Wychowanie do odbioru i tworzenia muzyki: śpiewanie i muzykowanie, słuchanie i rozumienie.			
1) powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, wykonuje śpiewanki i rymowanki;			
2) odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki płaśając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);			
3) realizuje proste schematy rytmiczne (tataizacją, ruchem całego ciała);			
4) wie, że muzykę można zapisać i odczytać;			
5) świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;			
6) kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.			
4. Edukacja plastyczna. Poznawanie architektury, malarstwa i rzeźby. Wyrażanie własnych myśli i uczuć w różnorodnych formach plastycznych. Przygotowanie do korzystania z medialnych środków przekazu.			
1) wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni; posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak kształt, barwa, faktura;			
2) ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;			

3) wykonuje proste rekwizyty (lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;			
4) rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieloną), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat;			
5. Edukacja społeczna. Wychowanie do zgodnego współdziałania z rówieśnikami i dorosłymi.			
1) potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi; wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;			
2) współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;			
3) wie, co wynika z przynależności do swojej rodziny, jakie są relacje między najbliższymi, wywiązuje się z powinności wobec nich;			
4) ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;			
5) zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;			
6) wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;			
7) potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto); wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; jak można się do nich zwrócić o pomoc;			
8) wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie; zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.			
6. Edukacja przyrodnicza. Wychowanie do rozumienia i poszanowania przyrody żywej i nieożywionej.			
1) w zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt: <ul style="list-style-type: none"> a) rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak: park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka), b) zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy, c) wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, w szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kącie przyrody), d) wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice, e) zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony 			

<p>człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatrucie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,</p> <p>f) zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia,</p> <p>g) wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,</p> <p>h) wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;</p>			
<p>2) w zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:</p> <p>a) obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,</p> <p>b) wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, stosuje się do podanych informacji o pogodzie np. ubiera się odpowiednio do pogody,</p> <p>c) nazywa zjawiska atmosferyczne dla poszczególnych pór roku, podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,</p> <p>d) zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar, i wie, jak zachować się w sytuacji zagrożenia.</p>			
<p>7. Edukacja matematyczna. Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz kształtowanie wiadomości i umiejętności matematycznych dzieci.</p>			
<p>1) w zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:</p> <p>a) ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,</p> <p>b) układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,</p> <p>c) klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,</p> <p>d) w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumnie, dąży do wykonania zadania,</p> <p>e) wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,</p> <p>f) dostrzega symetrię (np. rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek)</p>			
<p>2) w zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:</p> <p>a) sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia), wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wspak (zakres do 20); zapisuje liczby cyframi (zakres do 10)</p> <p>b) wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje), manipulując obiektami lub rachując na zbiorach</p>			

<p>zastępczych, np. na palcach, sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10, poprawnie zapisuje te działania,</p> <p>c) radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,</p> <p>d) zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;</p>			
<p>3) w zakresie pomiaru:</p> <p>a) długości: mierzy długość posługując się np. linijką, porównuje długości obiektów,</p> <p>b) ciężaru: potrafi ważyć przedmioty, różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi,</p> <p>c) płynów: odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,</p> <p>d) czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać; rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;</p>			
<p>4) w zakresie obliczeń pieniężnych:</p> <p>a) zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł.; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,</p> <p>b) zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.</p>			
8. Zajęcia komputerowe.			
1) posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;			
2) wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;			
3) stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.			
9. Zajęcia techniczne. Wychowanie do techniki (poznawanie urządzeń, obsługiwanie i szanowanie ich) i działalność konstrukcyjna dzieci.			
<p>1) w zakresie wychowania technicznego:</p> <p>a) wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, woda); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),</p> <p>b) zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,</p> <p>c) buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu, np. szalasy, namioty, wagę, tor przeszkód; w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne z gotowych zestawów do montażu np. dźwigi, samochody, samoloty, statki, domy;</p> <p>2) w zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:</p> <p>a) utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie), sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,</p> <p>b) zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania</p>			

narzędzi i urządzeń technicznych, c) wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.			
10. Wychowanie fizyczne. Kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i edukacja zdrowotna.* *podane umiejętności dotyczą dzieci o prawidłowym rozwoju fizycznym. Umiejętności dzieci niepełnosprawnych ustala się stosownie do ich możliwości.			
1) uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;			
2) potrafi: a) chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować, b) pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne, c) wykonywać ćwiczenia równoważne;			
3) dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;			
4) wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;			
5) wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);			
6) wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.			
11. Etyka. Przybliżanie dzieciom ważnych wartości etycznych na podstawie baśni, bajek i opowiadań, a także obserwacji życia codziennego.			
1) przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych, ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot itp.);			
2) wie, że nie można dążyć do zaspokojenia swoich pragnień kosztem innych; nie niszczy otoczenia;			
3) zdaje sobie sprawę z tego, jak ważna jest prawdomówność, stara się przeciwstawiać kłamstwu i obmowie;			
4) wie, że nie wolno zabierać cudzej własności bez pozwolenia, pamięta o oddawaniu pożyczonych rzeczy i nie niszczy ich;			
5) niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych;			
6) wie, że ludzie żyją w różnych warunkach i dlatego nie należy chwalić się bogactwem, ani nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach.			

**INFORMACJA DOTYCZĄCA ZALECANYCH WARUNKÓW I SPOSOBÓW
REALIZACJI PODSTAWY PROGRAMOWEJ**

1. Które z zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej wdrożył/a Pan/i w roku szkolnym 2012/13? Proszę wymienić.

2. Jakich zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej nie udało się Pani/Panu wdrożyć w roku szkolnym 2012/13?

3. Proszę wymienić pomoce dydaktyczne, których brak uniemożliwia Pani/Panu pełną realizację podstawy programowej.

**INFORMACJA O ZREALIZOWANYCH TREŚCIACH PROGRAMOWYCH W
BRZMIENIU OKREŚLONYM W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ
EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA**

Rok szkolny klasa III
wychowawca (edukacja wczesnoszkolna)
język angielski/język. niemiecki

Uczeń kończący klasę III

Treści nauczania i umiejętności wymagania szczegółowe na koniec klasy III szkoły podstawowej	zrealizowano		zrealizowano częściowo		nie zrealizowano	
	kl. II	kl. III	kl. II	kl. III	kl. II	kl. III
1. Edukacja polonistyczna.						
1) korzysta z informacji: a) uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji, b) czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski, c) wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym, d) zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać;						
2) analizuje i interpretuje teksty kultury: a) przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi, b) w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów, c) czyta teksty i recytuje wiersze z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji, d) ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wskazane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat, e) pod kierunkiem nauczyciela z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych;						
3) tworzy wypowiedzi: a) w formie ustnej i pisemnej: kilkuzdaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie, b) dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, c) uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych, d) dba o kulturę wypowiedziania się; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą						

<p>intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym; stosuje formuły grzecznościowe,</p> <p>e) dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście,</p> <p>f) pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii), dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną,</p> <p>g) przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe.</p>						
2. Język obcy nowożytny.						
1) wie, że ludzie posługują się różnymi językami, i aby się z nimi porozumieć, trzeba nauczyć się ich języka (motywacja do nauki języka obcego);						
2) reaguje werbalnie i niewerbalnie na proste polecenia nauczyciela;						
<p>3) rozumie wypowiedzi ze słuchu:</p> <p>a) rozróżnia znaczenie wyrazów o podobnym brzmieniu,</p> <p>b) rozpoznaje zwroty stosowane na co dzień i potrafi się nimi posługiwać,</p> <p>c) rozumie ogólny sens krótkich opowiadań i baśni przedstawianych także za pomocą obrazów, gestów,</p> <p>d) rozumie sens prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i video);</p>						
4) czyta ze zrozumieniem wyrazy i proste zdania;						
5) zadaje pytania i udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, recytuje wiersze, rymowanki i śpiewa piosenki, nazywa obiekty z otoczenia i opisuje je, bierze udział w miniprzedstawieniach teatralnych);						
6) przepisuje wyrazy i zdania;						
7) w nauce języka obcego nowożytnego potrafi korzystać ze słowniczków obrazkowych, książeczek, środków multimedialnych;						
8) współpracuje z rówieśnikami w trakcie nauki.						
3. Edukacja muzyczna.						
<p>1) w zakresie odbioru muzyki:</p> <p>a) zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym); śpiewa z pamięci hymn narodowy, - gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty), - realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje), - tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, 						

<p>polki oraz innego, prostego tańca ludowego,</p> <p>b) rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),</p> <p>c) aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas) oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja); rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części);</p>						
<p>2) w zakresie tworzenia muzyki:</p> <p>a) tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,</p> <p>b) improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,</p> <p>c) wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.</p>						
4. Edukacja plastyczna.						
<p>1) w zakresie percepcji sztuki:</p> <p>a) określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym; uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,</p> <p>b) korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora);</p>						
<p>2) w zakresie ekspresji przez sztukę:</p> <p>a) podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura, w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),</p> <p>b) realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych);</p>						
<p>3) w zakresie recepcji sztuki:</p> <p>a) rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka, jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografia, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,</p> <p>b) rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).</p>						

5. Edukacja społeczna.						
1) odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym;						
2) identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia; rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny, i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania;						
3) wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku;						
4) jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa;						
5) zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach;						
6) zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; wie w jakim regionie mieszka; uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność;						
7) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, w której mieszka, dla Polski i świata;						
8) wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; wie czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz;						
9) zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.						
6. Edukacja przyrodnicza.						
1) obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem;						
2) opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, na łące i zbiornikach wodnych;						
3) nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego;						
4) wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne;						
5) wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku;						
6) podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo);						
7) zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin: a) wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,						

b) znaczenie powietrza i wody dla życia, c) znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny);						
8) nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek);						
9) zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza;						
10) dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.						

7. Edukacja matematyczna.

1) liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000;						
2) zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000;						
3) porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$);						
4) dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych); sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania;						
5) podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia;						
6) rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę);						
7) rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego);						
8) wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności;						
9) mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr; wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażen dwumianowanych w obliczeniach formalnych); używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry);						
10) waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram; wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażen dwumianowanych w obliczeniach formalnych);						
11) odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra;						
12) odczytuje temperaturę (bez posługiwania się liczbami ujemnymi np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera)						
13) odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII;						
14) podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy; porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia						

kalendarzowe w sytuacjach życiowych;						
15) odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinnych, wyświetlających cyfry i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta; wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny);						
16) rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie); rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach);						
17) rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety).						

8. Zajęcia komputerowe.

1) umie obsługiwać komputer: a) posługuje się myszą i klawiaturą, b) poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego,;						
2) posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach;						
3) wyszukuje i korzysta z informacji: a) przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły), b) dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie, c) odtwarza animacje i prezentacje multimedialne;						
4) tworzy teksty i rysunki: a) wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania, b) wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur;						
5) zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediów: a) wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwiera kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne, b) ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu, c) stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów.						

9. Zajęcia techniczne.

1) poznał środowisko techniczne na tyle, że: a) orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („jak to zrobiono?”): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego, b) rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele,						
--	--	--	--	--	--	--

<p>wieżę) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),</p> <p>c) określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie);</p>						
<p>2) realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:</p> <p>a) przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,</p> <p>b) rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,</p> <p>c) posiada umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytywania potrzebnej ilości materiału, - cięcia papieru i tektury itp., - montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z prostych instrukcji i schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków, - w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów. 						
<p>3) Dbą o bezpieczeństwo własne i innych:</p> <p>a) utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,</p> <p>b) właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,</p> <p>c) wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.</p>						
10. Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna.						
<p>1) w zakresie sprawności fizycznej:</p> <p>a) realizuje marszobieg trwający co najmniej 15 minut,</p> <p>b) umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa;</p>						
<p>2) w zakresie treningu zdrowotnego:</p> <p>a) przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,</p> <p>b) skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jednonóż i obunóż nad niskimi przeszkodami,</p> <p>c) wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie;</p>						
<p>3) w zakresie sportów całego życia i wypoczynku:</p> <p>a) posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kozłuje, odbija i prowadzi ją,</p> <p>b) jeździ np. na rowerze, wrotkach; przestrzega zasad poruszania się po drogach,</p> <p>c) bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,</p> <p>d) wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i</p>						

radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości;						
4) w zakresie bezpieczeństwa i edukacji zdrowotnej: <ul style="list-style-type: none"> a) dba o higienę osobistą i czystość odzieży, b) wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna, c) wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem, d) dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole. e) przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem, f) potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia. 						

11. Etyka.

1) rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny; okazuje szacunek osobom starszym;						
2) zastanawia się na tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć nie krzywdząc innych; stara się nieść pomoc potrzebującym;						
3) wie, na czym polega prawdomówność i jak ważna jest odwaga przeciwstawiania się kłamstwu i obmowie; potrafi z tej perspektywy oceniać zachowania bohaterów baśni, opowiadań, legend, komiksów;						
4) wie, że nie można zabrać cudzej własności i stara się tego przestrzegać; wie, że należy naprawić wyrządzoną szkodę; dostrzega, kiedy postaci z baśni, opowiadań, legend, komiksów nie przestrzegają reguły „nie kradnij”;						
5) starannie dobiera przyjaciół i pielęgnuje przyjaźnie w miarę swych możliwości;						
6) wie, że jest częścią przyrody, chroni ją i szanuje; nie niszczy swojego otoczenia.						

12. Język mniejszości narodowej lub etnicznej.

1) odbiera wypowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> a) uważnie słucha przekazywanych informacji i korzysta z nich, b) czyta ze zrozumieniem teksty literackie oraz informacyjne dostępne w I etapie edukacyjnym, c) wyciąga wnioski z przesłanek zawartych w tekście, d) wyszukuje w tekście potrzebne informacje, stara się korzystać ze słowników i encyklopedii, e) stosuje i zna rolę form użytkowych (np. życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki) i grzecznościowych w kontaktach międzyludzkich; 						
2) tworzy wypowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> a) wypowiada się w różnych formach języka mówionego i pisanego (kilkudzaniowa wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list, życzenia, zaproszenie), b) przejawia wrażliwość estetyczną w wypowiedziach 						

<p>inspirowanych twórczością dla dzieci; tworzy, przekształca i rozwija swoje wypowiedzi,</p> <p>c) dobiera właściwe formy komunikowania w różnych sytuacjach społecznych,</p> <p>d) uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie,</p> <p>e) zna alfabet: rozróżnia litery, głoski i znaki fonetyczne; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, oddziela zdania w tekście i poprawnie je zapisuje (zgodnie z elementarnymi zasadami ortografii i interpunkcji),</p> <p>f) pisze czytelnie i estetycznie,</p> <p>g) przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe,</p> <p>h) rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z tekstami literackimi i innymi tekstami kultury;</p> <p>3) analizuje i interpretuje teksty kultury:</p> <p>a) w tekście literackim wybiera określone fragmenty, określa czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,</p> <p>b) czyta i recytuje z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,</p> <p>c) wykorzystuje teksty literackie do tworzenia wypowiedzi kreatywnych,</p> <p>d) czyta wskazane teksty literackie i wypowiada się na ich temat,</p> <p>e) jest przygotowany do w miarę samodzielnego korzystania z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych.</p>						
---	--	--	--	--	--	--

13. Język regionalny – język kaszubski.

<p>1) poznaje elementy przyrody, kultury materialnej i duchowej Kaszub (podczas zajęć i podczas wycieczek):</p> <p>a) buduje swoją świadomość językową w zakresie języka kaszubskiego,</p> <p>b) wie, że ludzie posługują się różnymi językami,</p> <p>c) wie, że Kaszuby to region o bogatej historii, charakterystycznej przyrodzie, ciekawym ukształtowaniu geograficznym;</p>						
<p>2) odbiera wypowiedzi w języku kaszubskim i wykorzystuje pod kierunkiem nauczyciela informacje w nich zawarte; rozumie proste i krótkie wypowiedzi ustne o tematyce związanej z życiem codziennym:</p> <p>a) obdarza uwagę rówieśników i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują,</p> <p>b) rozumie sens pisanie oraz czytania i orientuje się w oznaczeniach: uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy, strzałki,</p> <p>c) interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (baśni, opowiadań, wierszy, krótkich historyjek),</p> <p>d) rozumie proste polecenia w języku kaszubskim i właściwie na nie reaguje,</p>						

<ul style="list-style-type: none"> e) rozumie sens opowiedzianych w języku kaszubskim historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami, f) uważnie słucha przekazywanych informacji i korzysta z nich, g) rozumie wypowiedzi ze słuchu: rozróżnia dźwięki w wyrazach o podobnym brzmieniu; rozpoznaje zwroty stosowane na co dzień; rozumie ogólny sens krótkich oraz łatwych opowiadań i baśni kaszubskich przedstawionych za pomocą obrazów, gestów i przedmiotów; rozumie sens prostych dialogów w historyjkach obrazkowych (także w nagraniach audio i video); 						
<p>3) powtarza słowa i proste wypowiedzi w języku kaszubskim; posługuje się podstawowym zasobem środków językowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) mówi tak, aby inni rozumieli to, co chce powiedzieć, b) posiada umiejętność pisania i czytania w zakresie wszystkich liter alfabetu kaszubskiego, c) czyta proste, krótkie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym, d) pisze proste, krótkie zdania, ze szczególnym uwzględnieniem estetyki i poprawności graficznej pisma, e) zna podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o języku, jak: alfabet, litera, głoska, sylaba, wyraz, zdanie: rozróżnia litery i głoski; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście i poprawnie je zapisuje (zgodnie z elementarnymi zasadami ortografii i interpunkcji), f) nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu, g) czyta ze zrozumieniem proste teksty literackie przewidziane dla dzieci na I etapie edukacyjnym, h) przepisuje teksty, pisze z pamięci, i) rozszerza zasób słownictwa; 						
<p>4) ilustruje usłyszany tekst:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) uczestniczy w dramie, ilustruje zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego – mimiką, gestem, ruchem, b) rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie, c) tworzy ilustracje do przeczytanego tekstu; 						
<p>5) wygłasza z pamięci krótkie teksty w języku kaszubskim:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego, b) czyta i recytuje teksty kaszubskie z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji. 						

**INFORMACJA DOTYCZĄCA ZALECANYCH WARUNKÓW I SPOSOBÓW
REALIZACJI PODSTAWY PROGRAMOWEJ**

1. Które z zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej wdrożył/a Pan/i w roku szkolnym 2013/14? Proszę wymienić.

2. Jakich zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej nie udało się Pani/Panu wdrożyć w roku szkolnym 2013/14?

3. Proszę wymienić pomoce dydaktyczne, których brak uniemożliwia Pani/Panu pełną realizację podstawy programowej.

-
1. Które z zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej wdrożył/a Pan/i w roku szkolnym 2014/15? Proszę wymienić.

2. Jakich zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej nie udało się Pani/Panu wdrożyć w roku szkolnym 2014/15?

3. Proszę wymienić pomoce dydaktyczne, których brak uniemożliwia Pani/Panu pełną realizację podstawy programowej.
